

عملکرد حضرت علی علیه السلام در دشمن شناسی و رویارویی با دشمنان

مریم مظاهری^۱، محمدعلی حسینی^۲، محمد طاهر یعقوبی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ تشیع دانشگاه پیام نور (نویسنده مسئول)

^۲ استادیار گروه تاریخ دانشگاه پیام نور

^۳ استادیار گروه تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی دانشگاه پیام نور

چکیده

در هر حکومتی، حاکم با دو نوع دشمن روبه رو است؛ یکی، دشمن داخلی و دوم؛ دشمن خارجی. از این دو نوع دشمن، پیچیدگی و شناخت دشمن داخلی به مراتب از دشمن خارجی بیشتر است و از ظریف ترین نوع دشمن شناسی است. دشمن شناسی، یکی از مهمترین شاخصه های حکومت امام علی (ع) است که آنحضرت با درایت بالای خود جریان خوارج و جنگ نهروان را به نتیجه رسانید و این از حساس ترین مرحله دشمن شناسی در حکومت امام (ع) بود؛ زیرا تشخیص جنگیدن با دشمن داخلی یعنی آنهایی که به لحاظ ظاهری دارای چهره ای عابد نما بودند، کاری بس مشکل بود. بنای رفتار امام (ع) در برخورد با دشمنان بر رحمت و مدارا بود و تا آنجا که می شد تحمل می نمودند و تا دست به اقدام براندازانه نمی زدند امام (ع) به مقابله با آنان بر نمی خاستند، و با راهکارهایی همچون صلح گرایی، گفتگو، مدارا و... با دشمنان رفتار می کردند.

واژه های کلیدی: دشمن شناسی، حکومت، عملکرد امام علی (ع)، دشمنان داخلی.